

ПОДАЦИ О ПРЕДМЕТУ:

Назив предмета: Савремени политички системи
Статус предмета: Изборни
Профил предмета: Правно-теоријска наставна група
Број бодова(ЕСПБ): 7
Трајање наставе: 15 недеља, укупно 75 часова (3+1+1)

НАСТАВНИЦИ:

Проф др Драган Чорбић

Контакт информације

Кабинет бр. 7, III спрат
Телефон: 018 500 224
E-mail: dcorbic@prafak.ni.ac.yu
Термини за индивидуалне консултације:
Понедељак и среда од 14:00-16:00

Асс мр Славиша Ковачевић

Контакт информације

Кабинет бр. 9, V спрат
Телефон: 018 500 260
E-mail: slavisa@prafak.ni.ac.yu
Термини за индивидуалне консултације
Понедељак од 13:00-15:00
Уторак од 12:00-14:00

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

Предмет Савремени политички системи посвећен је проучавању „великих“ и репрезентативних политичких система-модела, њиховог функционисања, организације власти, институција и политичких актера, сличности и разлика појединих нормативно-институционалних аранжмана, процеса одлучивања, политичке културе, социјално-економске основе и развоја.

ИСХОДИ УЧЕЊА:

Савладавањем програма предмета кроз планиране активности и облике наставе, очекује се да студент

1. Стекне потребна и довољна знања, поступак и вештине у компаративном проучавању савремених политичких система;
2. Схвати и развије основне појмове, теорије и моделе компаративне политике;
3. Сагледа упоредне предности и недостатке појединих институционалних аранжмана и системских решења
4. Развије способност аргументованог, критичког и проблемског мишљења у вредновању и анализи савремених политичких система.

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА:

Предмет, смисао, методи, основне детерминанте и класификације савремених политичких система. Нормативни оквир, систем организације власти, политички живот, социјална структура, партиципација и политичка култура репрезентативних политичких система-модела. Енглеска парламентарна монархија. Амерички президенцијализам. Швајцарски кантонални федерализам. Шветски парламентаризам. Политички систем Јапана. Немачки

канцеларски систем. Италијанска регионална држава. Исламски политички системи. Афричке студије случаја. Политичке институције, начин креирања, одлучивања и јавне политике Европске Уније. Проучавање савремених политичких система бави се упоређивањем основних институција, процеса и односа који су карактеристични за упоредне моделе политичких система.

ОБЛИЦИ И МЕТОДИ НАСТАВЕ:

- Педавања
- Вежбе
- Презентације и дискусије
- Индивидуалне консултације
- Истраживачки тимски рад

ЛИТЕРАТУРА:

Обавезна литература

1. В. Васовић: Савремени политички системи, Београд, 1987.
2. Ф. Лово: Велике савремене демократије, Београд, 1999.
3. С. Хикс: Политички систем Европске уније, Београд, 2007.

ОСНОВИ И МЕРИЛА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ РАДА И ПОСТИГНУЋА СТУДЕНТА:

Начин оцењивања и вредновања предиспитних оцена:

1. Редовно присуство предавањима 0,5

Редовно присуство предавањима доноси највише пет поена. Поени се не уписују ако студент неоправдано пропусти три или више предавања у семестру.

2. Активности на предавањима (0-5)

У оквиру вредновања активности на предавању оцењује се укупна активност (постављање питања, учешће у расправама, аргументованост и индикативност), а има се у виду степен ангажованости, коректност одговора (тачност, аргументација, владање стручном терминологијом и логика закључивања).

3. Активност на часовима вежби (0-10)

У оквиру вредновања активности на вежбама оцењује се активност, припремљеност, учешће у дискусији и др. а има се у виду степен и интензитет ангажовања, коректност одговора (тачност, аргументација, употреба стручне терминологије и логика закључивања).

4. Израда и презентација семинарских радова (0-10)

У оквиру вредновања семинарских радова оцењује се приступ проблему и начин обраде теме, оригиналност, ширина и квалитет коришћене литературе, употреба истраживачког метода, језичко-референтни оквир, а има се у виду презентација рада, научно-стручна аргументација, резултати и закључци, могућност укључивања других студената у дискусију.

5. Тест (0-10)

Оцењује се постигнути успех у тесту изражен кроз тачне одговоре на постављена питања. Уколико положи колоквијум и освоји 6 и више поена, студент на завршном испиту одговара само на питања која нису била предмет провере знања на коликвијуму.

6. Колоквијум (0-10)

Оцењује се постигнути успех на колоквијуму изражен кроз тачне одговоре на сва постављена питања. Уколико положи колоквијум и освоји 6 и више поена, студент на

завршном испиту одговара само на питања која нису била предмет провере знања на колоквијуму.

Оцењивање укупних резултата – коначна оцена:

У процесу савладавања наставног програма, студент може и оквиру предиспитних обавеза да оствари најмање 30, а највише 50 поена. Студент може приступити полагању завршног испита уколико је остварио најмање 30 поена испуњавањем предиспитних обавеза. Укупан број предиспитних поена саопштава наставник на последњем часу наставе, а на основу података и јединствене евиденције о вредновању свих облика рада, постигнућа и ангажовања студента који се води о предмету. Минимум за освајање кредита из предмета Савремени политички системи износи 55 поена (30 предиспитних плус 25 поена на испиту, односно максимум за освајање кредита износи 100 поена. Коначна оцена зависи од броја поена остварених испуњавањем предиспитних обавеза и поена остварених на завршном испиту.

Оцењивање	
95-100 поена	10
86-94 поена	9
76-85 поена	8
66-75 поена	7
55-65 поена	6
54 поена и мање	5

КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

Контрола квалитета биће обезбеђена кроз: (1) студентску евалуацију (после одржане наставе студенти оцењују квалитет предавања и вежби а на крају семестра студенти попуњавају општи евалуациони лист); (2) анализу испуњености плана рада коју оцењује Катедра и (3) анализу испитних резултата коју оцењује Катедра.

КАЛЕНДАР:

Нед.	Теме и обавезна литература
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет проучавања Савремених политичких система 2. Смисао и методи изучавања савремених политичких система 3. Основне детерминанте политичког система 4. Класификације политичких система <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр.3-11; 33-49</p>
II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енглеска парламентарна монархија 2. Између парламентарне демократије и диктатуре кабинета 3. Јавно мњење, партиципација и социјални садржај политике <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр. 66-85</p>

III	<ol style="list-style-type: none"> 1. Очеви утемељивачи 2. Амерички федерализам 3. Председник, Конгрес, Врховни суд 4. Партиципација и социјално-слојна природа система <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр. 91-106; 114-122</p>
IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Швајцарски двојни компетитивни федерализам 2. Локална самоуправа и демократија 3. Монистички и рационализовани парламентаризам Шведске 4. Партијска поларизација <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр. 125-132; 140-143; 318-331</p>
V	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основна обележја политичког система Јапана 2. Организација власти и систем партија 3. Установе политичког система 4. Политичка култура <p>Ф. Лово: Велике савремене демократије, Нови Сад, 1999, стр: 333-350</p>
VI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Криза Вајмерске републике и националсоцијализам 2. Структура политичког система и власти 3. Немачки федерализам 4. Немачки рационализовани парламентаризам 5. Систем канцеларске владавине <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр. 150-162; 167-174 Ф. Лово: Велике савремене демократије, Нови Сад, 1999, стр: 376-386; 402-414</p>
VII	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основе политичког система Италије 2. Парламентаризам и уставна организација власти 3. Полупосредна демократија, народна инцијатива и референдум поништења 4. Регионални карактер државе 5. Систем владавине <p>Ф. Лово: Велике савремене демократије, Нови Сад, 1999, стр: 425-450; 299-305; 307-315;</p>
VIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основне карактеристике исламских политичких система 2. Структура политичке власти Саудијске традиционалне аутократије 3. Структура и карактеристике државне власти Либијске Џамахирије <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр. 293-298</p> <p><u>Колоквијум</u></p>
IX	<ol style="list-style-type: none"> 1. Етиопијски прото-социјализам

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Танзанијски уџама социјализам 3. Никарагвански вишепартијски просоцијализам <p>В. Васовић: Саврмени политички системи, Београд, 1987, стр. 317-340</p>
X	<ol style="list-style-type: none"> 1. Политика Европске Уније и европске интеграције 2. Начин функционсања политичког система Европске уније 3. Субјекти, институције и исходи <p>С.Хикс: Политички систем Европске Уније, Београд, 2007, стр. 24-41 <u>Провера знања - Тест</u></p>
XI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Националне партије и политичке партије на ниову ЕУ 2. Избори за Европски парламет 3. Изборно повезивање партија <p>С.Хикс: Политички систем Европске Уније, Београд, 2007, стр. 180-198 <u>Презентација семинарских радова и истраживачких пројеката</u></p>
XII	<ol style="list-style-type: none"> 1. Интересне групе и креирање јавне политике 2. Модели заступања интереса 3. Територијални интереси <p>С. Хикс: Политички систем Европске Уније, Београд, 2007 стр. 206-219</p>
XIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. Јавне политике Европске Уније 2. Креирање јавне политике 3. Стратегије регулације 4. Врсте јавних политика ЕУ <p>С. Хикс: Политички систем Европске Уније, Београд, 2007, стр. 230-250 <u>Презентација семинарских радова и истраживачких пројеката</u></p>
XIV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Политика ЕУ у области слободе 2. Политика ЕУ у области безбедности 3. Висока политика и исход регулисања 4. Паневропска држава <p>С.Хикс: Политички систем Европске Уније, Београд, 2007, стр. 325-344</p>
XV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спољна политика ЕУ 2. Одлучивање о спољној политици ЕУ 3. Глобална економска и геополитичка међузависност <p>С.Хикс: Политички систем Европске Уније, Београд, 2007, стр. 350-370 <u>Потписивање индекса, провера и уписивање поена. Евалуација.</u></p>